

ingediend op **1417** (2022-2023) – Nr. 2
13 december 2022 (2022-2023)

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
uitgebracht door Veerle Geerinckx

over het ontwerp van decreet

tot regeling van de verwerking van persoonsgegevens
in het beleidsveld sociale bescherming
en in het beleidsveld gezondheids- en woonzorg,
wat betreft de erkenning van gezondheidszorgberoepen
en de preventieve gezondheidszorg

Documenten in het dossier:
1417 (2022-2023) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

verzendcode: WEL

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding:

Voorzitter: Stefaan Sintobin.

Vaste leden:

Koen Daniëls, Veerle Geerinckx, Elke Sleurs, Tine van der Vloet, Katja Verheyen;

Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin, Suzy Wouters;

Maike De Rudder, Katrien Schryvers;

Freya Saeys, Maurits Vande Reyde;

Ann De Martelaer, Jeremie Vaneekhout;

Freya Van den Bossche.

Plaatsvervangers:

Allessia Claes, Freya Perdaens, Sarah Smeyers, Annabel Tavernier, Jeroen Tiebout;

Yves Buisse, Ilse Malfroot, Frieda Verougstraete-Deschacht;

Vera Jans, Kurt Vanryckeghem;

Gweny De Vroe, Emmily Talpe;

Johan Danen, Celia Groothedde;

Conner Rousseau.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

INHOUD

1. Toelichting door Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	4
1.1. Inleiding	4
1.2. Hoofdstuk 2: wijzigingen aan het Preventiedecreet.....	4
1.3. Hoofdstuk 3: wijziging van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen	5
1.4. Hoofdstuk 4: wijzigingen aan het decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming	5
1.5. Besluit	6
2. Algemene bespreking	6
3. Artikelsgewijze bespreking en stemming	7
4. Stemming over het ontwerp van decreet.....	7
Gebruikte afkortingen	8
Bijlage: zie de dossierpagina van dit dossier op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding besprak het ontwerp van decreet tot regeling van de verwerking van persoonsgegevens in het beleidsveld sociale bescherming en in het beleidsveld gezondheids- en woonzorg, wat betreft de erkenning van gezondheidszorgberoepen en de preventieve gezondheidszorg tijdens haar vergadering van 6 december 2022.

De presentatie van minister Hilde Crevits is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

1. Toelichting door Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

1.1. Inleiding

Minister *Hilde Crevits* zegt dat dit ontwerp van decreet de verwerking van persoonsgegevens regelt voor gezondheidsberoepen en preventieve gezondheidszorg. Het zorgt voor een decreetale basis voor een uitgebreidere meldingsplicht bij bepaalde infectieziekten en de daarmee gepaard gaande gegevensverwerking, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de erkenningsprocedures voor gezondheidszorgberoepen, en ten slotte, voor de verwerking van persoonsgegevens van alle medewerkers van zorgvoorzieningen.

Dit eerder technische ontwerp van decreet is nodig om gegevens te verwerken die bijdragen tot een performanter beleid, rekening houdend met de AVG. Een modern kader betekent dat de opportuniteiten van het informatietijdperk worden aangegrepen met garanties voor de privacy. Het ontwerp van decreet treedt in werking op 1 januari 2024 maar de Vlaamse Regering kan een eerdere datum vaststellen.

1.2. Hoofdstuk 2: wijzigingen aan het Preventiedecreet

Artikel 45 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid legt de verplichte melding op van bepaalde infecties. Die verplichting geldt voor de behandelende arts, het hoofd van een laboratorium van klinische biologie en de arts belast met medisch toezicht. Het artikel bepaalt voor wie deze verplichting geldt, de inhoud van een melding, wanneer en aan wie wordt gemeld en regelt de verwerking van de gegevens. Dit hoofdstuk bevat daarnaast enkele juridisch-technische wijzigingen.

Met het nieuwe artikel 45 wordt de meldingsplicht uitgebreid op basis van de lessen geleerd uit de coronapandemie. Meldingsplicht is essentieel voor de bestrijding van infectieziekten. Wie een besmetting heeft opgelopen, kan aldus worden geïdentificeerd en gecontacteerd. Er wordt afgestapt van de naamloze melding die niet effectief is om de uitbreiding van een infectie tegen te gaan. De verspreidingsgraad kan dermate hoog liggen dat elke seconde telt om verspreiding tegen te gaan. Alle betrokken personen moeten zo snel mogelijk gecontacteerd worden. Naast de naam van de betrokken persoon is ook zijn/haar rijksregisternummer van belang.

Door de inhoud van de meldingsplicht decretaal te verankeren wordt afgestapt van de huidige regeling. Tot nog toe legde de Vlaamse Regering in een besluit procedure, inhoud, vorm en wijze van melding vastlegde. Er wordt gezorgd voor een decreetale verankering voor de essentiële bestanddelen van de gegevensverwerking, zoals vereist door de AVG.

De aanpassing van artikel 45 is nodig om de geïnfecteerde persoon te identificeren en contacteren, om adequate maatregelen te nemen en om dubbele meldingen te detecteren. Doelstellingen inzake gezondheidsbeleid moeten steeds afgewogen worden ten aanzien van de rechten op het vlak van de gegevensbescherming. De Raad van State merkt een spanningsveld met de minimale gegevensverwerking en

het 'only once'-principe. De Vlaamse Regering merkt daarentegen op dat het onmogelijk is de aard van alle toekomstige infectieziekten op voorhand te bepalen. In een aantal gevallen zal de feitelijke situatie naast de infectieziekte belangrijk zijn om adequaat te reageren. Er wordt voor geopteerd om de meldingsplichtige de nodige ruimte te geven om op basis van zijn/haar beroepservaring in te schatten welke bijkomende informatie nodig is. Een aantal gegevens moet sowieso worden doorgegeven bij vaststelling van een infectie. Andere gegevens moeten enkel worden doorgegeven op verzoek van een ambtenaar-arts of andere bevoegde ambtenaar. In de toekomst moet worden ingezet op het 'only once'-principe. Verschillende databanken moeten doorzoeken mag het overheidsoptreden echter niet vertragen.

1.3. Hoofdstuk 3: wijziging van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

Het kader voor de verwerking van persoonsgegevens moet worden aangepast aan de AVG. Het uitblijven van een decretale basis die aan de AVG beantwoordt, is problematisch voor de aanpassing en creatie van procedureregels. In het kader van de bevoegdheid tot erkenning van gezondheidsberoepen is het nodig om gegevens te kunnen opvragen en gebruiken voor een erkenningsbeslissing.

Artikel 6 van dit ontwerp van decreet voegt een nieuw artikel 101/5 toe aan de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen. Dat nieuwe artikel bepaalt het doeleinde van de gegevensverwerking en de personen van wie persoonsgegevens verwerkt worden. Voorts omschrijft dit nieuwe artikel de te verwerken persoonsgegevens, en machtigt het de Vlaamse Regering om een verwerkingsverantwoordelijke te benoemen, een nadere precisering te bepalen en de bewaartermijnen vast te leggen. Dat laatste vereist interfederaal overleg tussen alle betrokken Belgische overheden.

1.4. Hoofdstuk 4: wijzigingen aan het decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming

Dit ontwerp van decreet verduidelijkt de verwerking van de gegevens van zelfstandigen werkzaam in zorgvoorzieningen. Het is belangrijk om alle essentiële informatie te kunnen opvragen over alle medewerkers naast het gefinancierde personeel. Artikel 7 van dit ontwerp van decreet wijzigt daarom paragraaf 3/2 van artikel 49 van het decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming (*Parl.St. VI.Parl. 2017-18, nr. 1474/5*) dat de verwerking van persoonsgegevens van de medewerkers van zorgvoorzieningen regelt. Artikel 8 van dit ontwerp van decreet wijzigt artikel 53/1 van hetzelfde decreet. De aanpassingen verduidelijken de verwerking van persoonsgegevens.

Het doeleinde van de gegevensverwerking wordt geëxpliciteerd door te bepalen dat het niet uitsluitend gaat om de financiering en uitvoering van sociale akkoorden maar ook met het oog op maatregelen die kwalitatieve zorg en ondersteuning, en gerichte inzet van overheidsmiddelen garanderen. Gezien het grote budget dat in deze sector wordt geïnvesteerd dient de overheid zicht te hebben op de volledige personeelsinzet en specifieke karakteristieken van het ingeschakelde personeel om aldus noden te detecteren en toekomstig beleid goed te oriënteren en uit te voeren.

Een overzicht van alle medewerkers van een voorziening is onontbeerlijk en in het belang van bewoners en patiënten. Zorg moet behoeftegestuurd verlopen. Beleidsinitiatieven moeten op 'real world data' gebaseerd zijn. Men kan niet wachten tot een probleem opduikt, maar moet op tijd detecteren waar problemen kunnen opduiken. In de memorie van toelichting wordt bij wijze van voorbeeld verwezen naar de integratie van de financiering van de IFIC-verloning in de reguliere financiering door middel van de basistegemoetkoming. De financiering verloopt op basis van

informatie opgegeven door de begunstigde voorziening. Om dubbele financiering te voorkomen zijn kruiscontroles op de input aangewezen. Op deze wijze antwoordt minister Hilde Crevits op de vraag van de Raad van State waarom niet wordt gewerkt met gepseudonimiseerde of geanonimiseerde gegevens. Voor de invoering van persoonsvolgende financiering in de woonzorgcentra is informatie nodig over de personeelsomkadering en het budget van een bewonersgroep met een bepaalde zorgzwaarte. Ook op het vlak van kwaliteitswaarborgen voor huidige en toekomstige bewoners moet het mogelijk zijn om na te gaan of een voorziening voldoet aan de vereisten op het vlak van personeelsinzet, en of de ingeschakelde zorgverleners over het nodige visum en erkenningsnummer beschikken.

1.5. Besluit

Dit ontwerp van decreet is technisch. De voorgestelde aanpassingen zijn belangrijk voor gegevensverwerking in een sterk juridisch kader. De overheid moet essentiële beleidsgegevens kunnen verwerken met rechtszekerheid voor de betrokken personen.

2. Algemene bespreking

Ann De Martelaer wil twee opmerkingen maken die gebaseerd zijn op de adviezen bij dit ontwerp van decreet. Gegevens pseudonimiseren of anonimiseren is onmogelijk omdat er kruisverbanden gelegd moeten worden. De bewaartermijn van deze gegevens is evenwel niet overal opgenomen. Er is een bewaartermijn voor de melding van infecties maar niet voor personeelsgegevens. Daar is de minister niet op ingegaan in haar toelichting.

Daarnaast is het commissielid bezorgd over de administratieve last. Personeel moet zo veel mogelijk ontzorgd worden door onnodige administratieve lasten te vermijden. Veel van de verwachte meldingen kunnen op andere wijze uit databanken gepuurd worden. Bij de melding van een infectieziekte moeten beroep en werkplek gemeld worden. Dat is evenwel informatie die via de sociale zekerheid achterhaald kan worden. De Vlaamse Raad WVG pleit voor het 'only once'-principe.

Hannes Anaf deelt de bezorgdheid van Ann De Martelaer. Dit ontwerp van decreet is technisch maar belangrijk gezien de lessen getrokken uit de coronapandemie. De Privacycommissie (de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer: CBPL) geeft aan dat er voldoende waarborgen zijn op de bescherming van persoonsgegevens mits een aantal technische zaken worden aangepast. Hij nodigt de minister uit om dat wat nader toe te lichten. Zijn fractie steunt dit ontwerp van decreet.

Katrien Schryvers bevestigt het technische karakter en het belang van dit ontwerp van decreet. Er is vaak grote druk om privacy te beschermen maar daartegenover staat het algemene belang: welke gegevens zijn nodig met het oog op een goed en krachtig beleid. De coronapandemie heeft geleerd dat men kort op de bal moet kunnen spelen. Identificatie is nodig maar moet correct verlopen. Er mag geen twijfel rijzen over wie wat meldt.

Dezelfde overweging geldt voor de bepalingen over de zorgberoepen. Hoeveel mensen werken in een voorziening? Hoeveel mensen worden geacht werkzaam te zijn? Wie is er allemaal werkzaam in de zorgsector? Hoe kan er een beroep worden gedaan op deze mensen? Al deze informatie blijkt belangrijk en nodig om beleid te voeren. Dit ontwerp van decreet bewaart het evenwicht tussen informatie inwinnen en privacy waarborgen.

Koen Daniëls wijst op de vanzelfsprekendheid van een regeling met waarborgen voor de privacy. Dit ontwerp van decreet garandeert de beschikbaarheid van alle

nodige informatie en waarborgt de beveiliging van de verstrekte informatie. Het gaat immers vaak om medische gegevens.

Bij de bepalingen over de verwerking van gegevens van zelfstandig personeel in voorzieningen rijst de vraag of deze informatie nog niet beschikbaar was. Bijvoorbeeld in het kader van IFIC en VIA 6. Het is een goede zaak dat dit ontwerp van decreet voor een regeling zorgt. Het gaat om bruikbare informatie.

De Raad van State wijst op de bewaartermijnen. De decreetgever kan dat niet delegeren aan de uitvoerende macht. Er blijkt evenwel nog interadministratief overleg nodig te zijn. Zijn er nog punten waarover interadministratief overleg gepleegd moet worden?

Minister *Hilde Crevits* zegt dat dit ontwerp van decreet het mogelijk maakt om snel te schakelen in moeilijke situaties. Waar mogelijk zijn de bewaartermijnen vastgelegd. De delegatie geldt voor de situaties waarin dat nog niet mogelijk is.

Het 'only once'-principe kan nog beter toegepast worden. Het principe wordt al zo vaak als mogelijk toegepast. Er zijn nog verbeteringen mogelijk. Minister *Hilde Crevits* zal daarop inzetten. In een aantal gevallen doet zich echter nog een vertraging of blokkering voor. Men probeert dat weg te werken.

Het kader voor gegevensbescherming is nodig. De minister toont begrip voor de bezorgdheden daarrond. Er is een spanning tussen de bescherming van gevoelige gegevens en de verantwoordelijkheid over de volksgezondheid.

Het is belangrijk om zicht te krijgen op het aantal medewerkers per bewoner en woonzorgcentrum om transparant te kunnen terugkoppelen. Omdat dat niet anoniem kan, wordt voor een decretale basis gezorgd.

VIA 6 is gebaseerd op de algemene data uit DmfA- en IFIC-rapportage. Dankzij dit ontwerp van decreet kan noodzakelijke informatie worden opgevraagd in het kader van de basisprocessen. De wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen is voornamelijk operationeel.

De delegatie is reeds geregeld in het decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming.

3. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Artikel 1 tot en met 9

Artikel 1 tot en met 9 worden zonder opmerkingen met 11 stemmen voor bij 2 onthoudingen aangenomen.

4. Stemming over het ontwerp van decreet

Het ontwerp van decreet wordt met 11 stemmen bij 2 onthoudingen aangenomen.

Stefaan SINTOBIN,
voorzitter

Veerle GEERINCKX,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

AVG	algemene verordening gegevensbescherming (= General Data Protection Regulation, GDPR)
Dmfa	Déclaration multifonctionelle/multifunctionele Aangiftte
IFIC	Instituut voor Functieclassificatie – Institution de Classification de Fonctions
VIA	Vlaams intersectoraal akkoord
WVG	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)